

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.669/2019/5. szám

A tanács tagjai: . Döme Attila a tanács elnöke
Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró

. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Mészáros István ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

. Méhes László ügyvéd

Az alperesi beavatkozó:

Alperesi beavatkozó

Az alperesi beavatkozó képviselője:

. Keszthelyi Oszkár Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Keszthelyi Oszkár ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

ővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.763/2017/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék 39.P.24.403/2010/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás 70.000 (hetvenezer) forint összegű illetékét az állam viseli.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A háziorvos 1996 februárjától kezdődően kezelte a felperes jogelődjét bőrgyógyászati problémákkal.

- [2] A felperes jogelődjét 2007 novemberétől az alsó végtagján jelentkező különböző problémákkal kezelték. Decemberben került az alperes intézmény bőrgyógyászatára, ahol 2008. január 10-ig tartózkodott, majd áthelyezték a rehabilitációs osztályra. Január 14-én a zárójelentés szerint javult általános állapotban, utasításokkal ellátva bocsátották otthonába. Terápiás javaslatként írtak elő szappanos lemosást, jódos ecsetelést, napi kötöscserét, napi sebészeti necrectomia mellett.
- [3] 2008. január 25-én állapotrosszabbodás miatt szállították ismét az alperes intézménybe, ahol ellátást és célzott antibiotikus kezelést követően február 20-án mindkét láb térd feletti amputációjának elvégzése vált szükségessé.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [4] A felperes jogelődje keresetében vagyoni és nem vagyoni kárai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [5] Álláspontja szerint az alperesnél történt kezelése, annak nem megfelelő dokumentáltsága, a baktériumtenyésztés elmaradása, az antibiotikum adagolásával kapcsolatos problémák, a hazabocsátásakor át nem adott zárójelentés, illetve annak számára érthetetlen és végrehajthatatlan tartalma együttesen vezetett az amputációhoz.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az általa elkezdett antibiotikus kezelés eredményes volt, a felperes jogelődjét gyógyult állapotban, megfelelő utasításokkal ellátva bocsátotta otthonába, a felperes jogelődje azonban a kapott utasítást nem tartotta be, ez vezetett állapotromláshoz és fertőzéshez.
- [7] Az alperesi beavatkozó ellenkérelmében az alperessel egyező indokok alapján kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú ítélet és másodfokú közbenső ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [9] A perben kirendelt szakértők véleménye alapján szakmai szabályszegésként értékelte, hogy a felperes jogelődjénél nem történt tenyésztésre mintavétel, illetve a dokumentáció alapján azt sem találta teljes bizonyossággal megállapíthatónak, hogy az antibiotikumot milyen formában kapta. Mindezt azonban nem találta okozati összefüggésben állónak a végállapottal, mert az empirikus antibiotikus kezelés hatásos volt.
- [10] A szakvélemények alapján megállapította, hogy a 2008. január 14-i hazabocsátás szakmailag indokolt volt, a felperes jogelődjének állapota nem igényelt további kórházi ellátást. A zárójelentés átvételét a felperes jogelődjének aláírására tekintettel, ellenkező bizonyítás hiányában igazoltnak találta. Mindezek alapján úgy

ítélte meg, hogy az alperes részéről nem történt olyan szakmai hiányosság, mulasztás, a kellő gondosság elmulasztása, amely a kétoldali alsó végtagi amputációval áll okozati összefüggésben, tehát az alperes sikerrel kimentette magát.

- [11] A szakvélemények alapján azt is rögzítette, hogy nagy valószínűséggel véleményezhető, hogy a felperes jogelődjének január 25-ei állapota már egy új fertőzés következménye. Nem tudható, hogy a felperes jogelődje sebeinek kezelése az otthonában milyen módon történt. Megítélése szerint a felülfertőződés azért nem volt idejében észlelhető, mert a felperes jogelődje orvosi segítséget nem vett igénybe, az alperesnél korábban nem jelent meg.
- [12] A felperes jogelődjének fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes teljes kártérítő felelősséggel tartozik a felperes jogelődjét mindkét lába 2008. február 20-án történt térd feletti amputációja következtében ért károkért, és az iratokat a követelés összegére folytatódó tárgyalás érdekében az elsőfokú bíróságnak megküldte.
- [13] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal mind az antibiotikum-kezelés, mind a zárójelentés átadása vonatkozásában. Az elsőfokú bíróságtól eltérően azonban nem tartotta az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 135. § (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel megfelelőnek a tájékoztatást, mert álláspontja szerint az alperes nem tájékoztatta a felperes jogelődjét érthető formában arról, hogy mi a további teendője a hazabocsátást követően, mi az ellátás további folyamata, ennek elmaradása milyen további következményekkel járhat, mi a teendő állapotrosszabbodás esetén, a napi kötéscserét az otthonában, vagy sebészeti szakambulancián kell-e elvégeznie/elvégeztetnie, illetve mit jelent a necrectomia, azt hol kell elvégeztetnie. Megítélése szerint nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy a perben semmilyen adat nem merült fel arra vonatkozóan, hogy az alperes meggyőződött volna arról, hogy a felperes jogelődje a tájékoztatást megértette. Megítélése szerint a tájékoztatás megtörténte tényének igazolására a kezelőorvos tanúvallomása nem volt alkalmas. A szakvéleményből kiemelte, hogy amennyiben a sebkezelés a hazabocsátást követően megfelelően történik, úgy esély mutatkozott volna a felülfertőződés, illetve a mindkét lábat érintő amputáció elkerülésére. Mindezek alapján az alperes kártérítési felelősségét állapította meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

- [15] Álláspontja szerint a jogerős közbenső ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. §-át, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdését, 177. §-át, 182. § (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 221. §-át és 253. §-át.
- [16] Kérelme indokaként előadta, hogy a másodfokú bíróság megállapítása ellentétes a kezelőorvos tanúvallomásával, amely igazolja, hogy a hazabocsátáskor megtörtént a megfelelő tájékoztatás. Felülvizsgálati kérelmében részletesen idézte a tanú e körben tett nyilatkozatait. Állította, hogy a felperes jogelődjének teljes körű és egyéniesített tájékoztatása megtörtént; az, hogy ennek ellenére nem megfelelő módon kezelte a sebet, az alperes terhére nem értékelhető.
- [17] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján.
- [18] Az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [20] A Pp. 270. § (2) bekezdésének és a Pp. 275. § (3), illetve (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja lehet valamely anyagi jogi vagy eljárási szabálysértés, utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van.
- [21] Az alperes mind anyagi jogi, mind eljárási szabálysértésre hivatkozással támadta a jogerős közbenső ítéletet.
- [22] Az alperes felülvizsgálati kérelmében nem indokolta részletesen, az egyes megsértettként megjelölt jogszabályhelyek szerint beazonosíthatóan, hogy a másodfokú bíróság eljárásának, illetve döntésének mely részében látta megvalósulni a jogszabálysértést.
- [23] A Kúria rámutat, hogy a Pp. 270. § (2) bekezdéséből és 272. § (2) bekezdéséből következően a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős határozatot jogszabálysértésre hivatkozással támadhatja, ennek során meg kell jelölnie a megsértettnek állított jogszabályhelyet, és körül kell írnia a jogszabálysértés indokait. Figyelemmel a Kúria 1/2016. (II. 15.) PK véleményében kifejtettekre, érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében ezek a tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek.
- [24] Az alperes a megsértett jogszabályhelyként megjelölt Pp. 164. § (1) bekezdésével, 221. §-ával és 253. §-ával kapcsolatban semmilyen jogi indokát nem adta a felülvizsgálati kérelmének, ezért ezeket a

hivatkozásokat a Kúria érdemben nem vizsgálta.

- [25] Az egyéb, megsértettnek állított jogszabályhelyek vonatkozásában az alperes felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy a jogerős közbenső ítélet ellentétes a szakértői véleménnyel. A felülvizsgálati kérelemből nem derül azonban ki, hogy a perben előterjesztett több orvosszakvélemény közül melyikre utalt az alperes. Ennek azonban a Kúria nem tulajdonított jelentőséget, ugyanis az Eütv. 135. §-ának alkalmazásában a tájékoztatás megfelelőségének megítélése nem szakkérdésnek, hanem a bírói mérlegelés körébe tartozó jogkérdésnek minősül, amelyhez adott esetben olyan orvos-szakmai kérdéseket is tisztázni kell, amelyek orvosszakértői vélemény beszerzését teszik szükségessé. A Kúria fenntartja az ezzel kapcsolatban a Pfv.III.20.791/2016/7. számú ítéletében kifejtetteket.
- [26] Egyetértett a Kúria a másodfokú bírósággal abban, hogy a tájékoztatás megfelelőségének megítélésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta.
- [27] A felperes jogelődje személyes meghallgatásakor azt adta elő, hogy a kórházból történt elbocsátásakor gézt írtak fel neki, azzal kötözte a lábát, fertőtlenítőt azonban nem használt, mert erre nézve útmutatást nem kapott, a zárójelentést nem kapta meg. A felperes jogelődjének előadásával ellentétben az ügyben eljáró bíróságok a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapították meg azt, hogy a tájékoztatást tartalmazó zárójelentést a beteg átvette; a felülvizsgálati eljárásban ez már nem volt vitatott.
- [28] A perben kirendelt szakértői intézet szakvéleményében az egészségügyi dokumentáció alapján rögzítette, hogy a beteget részletes sebkezelési javaslattal bocsátották otthonába, az utasítások mibenlétére pontos információ azonban nem áll rendelkezésre. Ezt az álláspontját a szakértői intézet a kiegészítő-szakvéleményben is fenntartotta.
- [29] A perben kirendelt szakértői testület szakvéleményében úgy nyilatkozott, hogy a zárójelentésben szereplő orvosi utasítás megfelelt a szakma szabályainak. Rámutat a Kúria, hogy - a fent kifejtettek alapján - ez azonban nem jelenti automatikusan azt is, hogy a tájékoztatás, illetve az orvosi utasítás megfelelt az Eütv. 135. §-ában foglalt követelményeknek, csak azt, hogy a klinikai képhez igazodóan szakszerű volt.
- [30] Rögzíti a Kúria, hogy az Eütv. 135. §-a a tájékoztatással kapcsolatban nem csak szakszerűségi, hanem információ-átviteli követelményeket fogalmaz meg. E szerint a kezelőorvos a beteg tájékoztatását körültekintően, szükség szerint folyamatosan, a beteg állapotára és körülményeire tekintettel végzi, és meg kell győződnie arról, hogy a beteg a tájékoztatást megértette. Szakértői vélemény is megerősítette, hogy ennek megtörténteire vonatkozó információt az egészségügyi dokumentáció nem tartalmazott. Helyesen értékelte tehát a másodfokú bíróság, hogy ennek az egyéniesített, a beteg aktuális megértési képességét is figyelembe vevő

tájékoztatásnak a bizonyítására nem volt alkalmas önmagában - a felperes előadására is tekintettel - a kezelőorvos vallomása, amely csak az általános tájékoztatási gyakorlatról szólt. A bizonyítékok mérlegelése során a másodfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy a zárójelentésben szereplő utasításon kívül egyéb, azt a felperes számára értelmezhetővé tevő szóbeli kiegészítés megtörténte nem nyert bizonyítást a perben. Egyetértett a Kúria a másodfokú bírósággal abban is, hogy mivel a felperes a tájékoztatás megtörténtét vitatta, annak bizonyítása az alperes feladata lett volna, a bizonyítatlanság következményeit is neki kell viselnie e tekintetben.

- [31] Osztotta a Kúria a másodfokú bíróság álláspontját abban, hogy a zárójelentésben levő utasítás számos olyan szakkifejezést tartalmaz, amelyek ismerete laikus betegből nem elvárható. A zárójelentésben szereplő latin kifejezések és rövidítések egy laikus beteg számára külön magyarázat nélkül nem értelmezhetőek, jelentésük nem egyértelmű, azok értelmezése a betegből nem elvárható.
- [32] A tájékoztatás megfelelőségével kapcsolatban utal a Kúria a Magyar Orvosi Kamara Etikai Kódexének II.5.6. pontjára, amely előírja, hogy a tájékoztatásnál a kezelőorvosnak figyelemmel kell lennie a beteg személyiségére. A Kúria megítélése szerint adott esetben a zárójelentés szövegezése nem az 50. életévét betöltött, mosogató foglalkozású beteg feltehető ismereteihez igazodik, hanem szakmai jellegű. Maga az etikai kódex is különös jelentőséget tulajdonít a tájékoztatás megfelelőségének II.6.4. pontjában előírva, hogy ha az orvosban felmerül annak gyanúja, hogy az érintett a megfelelően végzett tájékoztatás ellenére sem értette meg azt, kérnie kell a beteg hozzájárulását ahhoz, hogy tájékoztatásra jogosult más személyt tájékoztathasson, amennyiben erre lehetőség van.
- [33] Mindezek alapján a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes jogelődjének hazabocsátásakor nem történt meg a megfelelő, egyéniesített, a sebkezeléssel kapcsolatos további teendőkre kiterjedő részletes tájékoztatás. A szakvéleményből egyértelműen megállapítható az is, hogy a hazabocsátáskor gyógyulófélben lévő folyamat a nem megfelelő sebkezelés következtében felülfertőződött, ez okozta a további kórházi kezelést igénylő állapot kialakulását, amely a felperes jogelődjének egészségkárosodásához vezetett.
- [34] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az mindenben megfelelt a felülvizsgálat tárgyává tett jogszabályoknak.

Záró rész

- [35] A Kúria az alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes javára a jogi képviselőjével összefüggésben felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM

rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával számított felülvizsgálati eljárás költség megfizetésére.

- [36] Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes pervesztességére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.
- [37] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján, az alperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. február 5.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző
HM